

вали господарство. За да бы ся одръжявалъ рядъ въ господарство-то, народъ-тъ избиралъ *цареве*, на кои-то всички-тъ были длъжни да ся покоряватъ заради своѣхъ полъж. По нѣкогакъ въ всичко-то господарство ставалъ само единъ царь, а по нѣкогакъ въ всякой голѣмъ градъ, отъ единъ и сѣщъ народъ, имало особенъ царь. Нѣкой же народъ съвсѣмъ немали царове; но тамъ самый народъ или нѣколко избрани отъ него челоуѣци, кои-то сѣ бы-ли познати съ своѣхъ-тѣхъ опытность и своя умъ, да-вали наставленія и приказанія (*законы*), какъ да жи-вѣхъ и постъпвать. Господарства-та гдѣ-то има цареве, наричаты *монархii*, а гдѣ-то нема цареве, но само народъ-тъ има царскѣ власть наричаты республики (*народоуправленія*).

Нѣкои отъ пѣрвы-тѣхъ цареве събрали отваж-ны и силны челоуѣци и наедно съ тѣхъ начали да нападать на съсѣдны-тѣ народы; но тii народи ся защищавали. И така ся съставили пѣрвы-тѣ *войскы* и начали ся *войны*. Въ тѣхъ войны единъ народъ побѣждавалъ другы, и господарства-та ся измѣня-вали: едно ся увеличявало, а друго умалявало. Оныя господарства ся увеличявали, гдѣ-то имало ум-ны царове, храбра войска и народъ-тъ е былъ си-ленъ. нѣкои господарства ся съвсѣмъ изгубвали, а на тѣхно мѣсто ся появляли нови народи и нови го-сподарства.

Отъ всички-тѣхъ ся най-малко прославили *номад-скы-тѣ* народи, кои-то ся занимавали само съ ското-водство, и живѣяли просто, въ шатры или на кола, всѣко домочядие за себе. Тii, като нѣмали градове, то нѣмали ни господарства, ни пакъ царове; но имали само старениины, кои-то прегледвали прѣ-нiя-та по между *номады-тѣ*. Тii не воевали съ дру-гы-тѣ народы какъ-то что требува, но само напа-дали на тѣхъ като разбойници.